SAVA
NUUSBRIEF
Nommer 138
Mei 2018

voeg lewe by jou jare

"Die grootste bedreiging vandag is nie klimaatsverandering, vloede of brande nie. Dit is dat ons mense wat nie in wetenskap glo nie, in beheer van belangrike dinge is."
Harrison Ford, vrylik vertaal uit *New Scientist*, 18 Nov 2017

WATER IS LEWE – SPAAR DIT

Hierdie is die sentiment van 'n ruimtevaarder wat 'n jaar in die Internasionale Ruimtestasie (IRS) spandeer het:
Persoonlik het ek geleer dat niks so merkwaardig as water voel nie. Die nag toe my tuig in Houston geland het en ek uiteindelik tuisgekom het, het ek presies gedoen wat ek heeltyd gesê het ek sou doen: Ek het by die voordeur ingestap, by die agterdeur uitgestap en in my swembad gespring, steeds in my vlugpak. Die sensasie van in water onderdompel wees vir die eerste keer in 'n jaar is onmoontlik om te beskryf. Ek sal nooit weer water as vanselfsprekend aanvaar nie.
Vrylik vertaal uit *Endurance: A Year in Space, A Lifetime of Discovery* deur Scott Kelly

SAVA-NUUS

VORIGE NUUSBRIEWE
As gevolg van groot aanvraag is hulle terug op www.SAVA.net

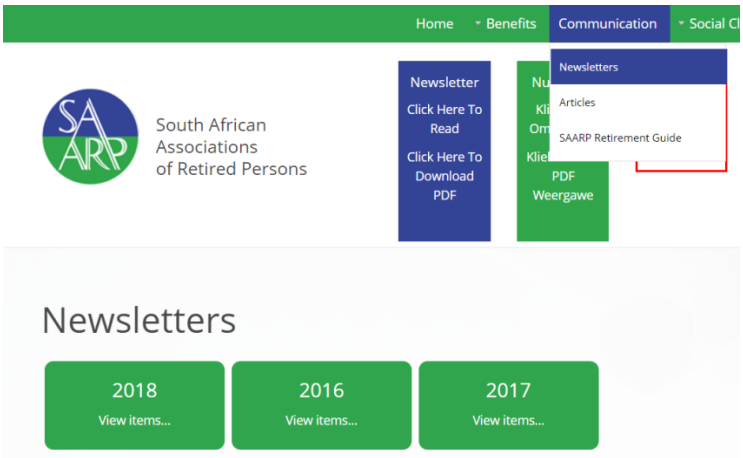

WEBTUISTE – Nuusbriewe

Die nuusbrief van April is op die webtuiste. As jy dit nie sien nie, moet jy waarskynlik jou blaaier verfris. Maak www.saarp.net in jou blaaier oop en verfris dit deur:

of
CTRL/SHIFT "R"
of
CTRL F5

Dit is omdat die webtuiste die jongste nuusbrief bevat en jou rekenaar se geheue steeds die ou weergawe hou.

NUUSBRIEWE – SAVA nie-SA ID-houers

Met nuwe databeskermingswette wat in die Europese Unie uitgevaardig is (kyk die 1985 insetsel onder) waar "uitdruklike toestemming" vereis word, voel ons ons kan nie vir jou 'n nuusbrief stuur nie, omdat dit vertolk "mag" word as "teenstrydig met daardie wette".

Ons gaan daarom nie 'n kort nuusbrief stuur aan ons lede wat deur paspoortnommers geïdentifiseer word nie. Merk net julle kalenders dat die maandelikse nuusbrief op die webtuiste sal wees op die laaste Maandag van die maand. Verskoning, maar *"Big Brother"* waai sy 1984-staf . . . .

Sien asseblief REKENAARS hier onder.

SAVA SOSIALE KLUBS

MARGATE SOSIALE CLUB

Ons is so pas in kennis gestel dat die Margate Klub gaan sluit as gevolg van 'n gebrek aan belangstelling van lede om die belangrike komitee wat die klub toelaat om te funksioneer, oor te neem. Die kommentaar was dat wanneer mense direk genader word met 'n versoek om te help, die reaksie dikwels is: "Nee, ek is nou afgetree."

Hierdie soort kommentaar verwar my. Dit gee voor dat omdat iemand afgetree is, alle belangstelling stop, behalwe dit wat deur ander gebied word. Dit gee voor dat wegbeweeg word van betrokkenheid, en nog belangriker, van dienslewering aan ander klublede, en dit nadat dieselfde diens wat deur uitgaande komitees gelewer is, geniet is. In sommige gevalle het ons klubs met komitees wat vir baie jare reeds dien, veral in die posisie van voorsitter. Wesenlik is dit 'n waarlik selfsugtige houding (tensy die voorsitter die werk geniet en gelukkig is om voort te gaan), omdat dit 'n swaar las op die voorsitter plaas om voort te gaan om die klub aan die gang te hou.

Statistiek toon dat mense wat aktief ná aftrede by verskillende dinge betrokke bly, gelukkiger, meer vervulde en dikwels gesonder lewens lei as diegene wat glo dat aftrede die tyd is om te "rus". Stadiger, miskien, maar rus, nooit ☺

Ons sosiale klubs is daar as 'n wesenlike deel van die aftrede-toneel, en die voordele van bywoning van maandelikse vergaderings, aktiwiteite en uitstappies is van onskatbare waarde. Dit is daarom baie hartseer om te verneem dat klubs hulle deure moet sluit as gevolg van die gebrek aan ondersteuning van lede.
Ek bly verward.
Julie Hattingh

SAVA-DIENSTE

KORTTERMYNVERSEKERING
Sommige van ons lede het tot R10 000 per jaar op hulle SAVA-polisse gespaar.
Ons is in staat om 'n keuse van Auto & General- of Santam- of Alexander Forbes- polisse aan lede te bied.
Let wel: Santam het geen bybetalings nie, maar Auto & General het bybetalings.
Kontak Lorraine of Beverley by SAVA 021 592 1279 of lorraine@SAVA.net of beverley@SAVA.net

BOOTREIS-AANBIEDINGS
Kaapstad na Melbourne
Pakket sluit in

- Retoervlug en Belastings na Johannesburg
- 22 Nagte Volledige Aanboord-bootreis op die Cunard Queen Elizabeth
- 2 Nagte Hotelverblyf in Melbourne, Australië
- Yarravallei Fynproewerstoer
- Hawebelastings & Bagasieheffings
- Uitgesoekte oorplasings

Bootreisplan

- Kaapstad, Suid Afrika | Port Elizabeth, Suid-Afrika | Saint-Denis, Reunion | Port Louis, Mauritius | Fremantle, Australië | Margaret River, Australië | Adelaide, Australië | Melbourne, Australië

Vertrekdatum: 19 Januarie 2019
Pryse vanaf: R 64 999.00 per persoon wat deel

Donou Kersmarkte
Pakket sluit in:

- Retoervlugte en Belastings vanaf Johannesburg
- 3 Nagte Hotelverblyf in Praag, Tsjeggiese Republiek
- Praag Kersmarkte-toer
- Spoorvervoer vanaf Praag na Passau
- 4 Nagte Premium allesinsluitende Rivierbootvaart aan boord van A-ROSA DONNA

- Hawebelastings & Bagasieheffings
- Uitgesoekte oorplasings

Bootreisplan

- Engelhartszell (Passau) | Wene | Linz | Engelhartszell (Passau)

Vertrekdatum: 03 Desember 2018
Pryse vanaf: R 24 999.00 per persoon wat deel
Skakel Lifestyle Cruises om te bespreek by 0861 11 33 88, besoek lifestylecruises.co.za of e-pos info@lifestylecruises.co.za

HOTELBESPREKINGS – gewaarborgde laagste plaaslike pryse

Verlede maand het ek julle aandag gevestig op die nuwe hotelbesprekings wat lees "Gewaarborgde kortings" – wel, dit moes gelees het:

MAHALA – Kortings, Koepons en Spesiale Aanbiedinge vir SAVA-lede

Het jy geweet dat jy as 'n SAVA-lid toegang het tot meer as 2000 aanbiedinge regoor Suid-Afrika? Die Mahala Lojaliteitsprogram het 'n vennootskap met SAVA gevorm om sommige van die wonderlikste aanbiedinge van klere, restourante, voertuie, skoonheid, gesondheid en welsyn in die vorm van kortings, versameling van punte en koeponne te onderhandel.

Wil jy graag weet hoe om in hierdie groot besparings te deel?

1. Gaan na www.mahala.mobi of laai die MAHALA-toep op Google Playstore en iTunes af vir onmiddellike toegang.
2. Jy sal jou Lojaliteitsnommer (die 10-syfer-nommer voorop jou SAVA-lidkaart) om aan te teken.
3. Gebruik hierdie nommer om aan te teken en as die wagwoord die eerste keer wanneer jy aanteken. Jy kan gaan en dit onmiddellik in jou Profiel/Persoonlike Besonderhede verander.
4. Klik op “shop” om al die wonderlike aanbiedinge van winkels landswyd te sien.

Vir meer inligting:

Skakel ons by 0860 624 252
Ons sal jou terugskakel:
WhatsApp ons slegs by 064 900 5976
OF
E-pos: info@mahalas.co.za
Ons sal u so gou as moontlik terug kontak. Geniet die inkopies!

SAVA-VAKANSIEKLUB

Die volgende is voorbeelde van verblyf wat ons Vakansieklub tydens buiteseisoen-vakansies vir julle en julle gesinne kan aanbied. *Om te bespreek,* ***skakel Renske by 021 592 1279.***

OORD	AREA	DATUM	EENHEID	PRYS
Hazyview cabanas	Hazyview	27-31 Aug	2 s/kamer	R1 380
Hazyview cabanas	Hazyview	5-9 Nov	2 s/kamer	R2 415
Formosa Bay	Plettenberg Bay	13-17 Aug	1 s/kamer	R1 380
Formosa Bay	Plettenberg Bay	13-17 Aug	1 s/kamer	R1 380
Margate Beach Club	Margate	3-7 Sep	2 s/kamer	R1 380
Tableview Cabanas	Blouberg	30/7-3 Aug	2 s/kamer	R2 070
Cayley Lodge	Drakensberg	28 Oct-2 Nov	1 s/kamer	R2 760
Brookes Hill	Port Elizabeth	3-7 Sep	1 s/kamer	R1 725
Crystal Springs	Pilgrims Rest	23-27 Jul	2 s/kamer	R2 070
Drakensberg Sun	Drakensberg	10-14 Sep	1 s/kamer	R3 105
Magaliespark	Brits	23-27 Jul	2 s/kamer	R2 070
Sondela	Bela Bela	23-27 Jul	2 s/kamer	R2 070

NOTA 1: Die bogenoemde pryse sluit 15% BTW in.
NOTA 2: Die prys is vir die hele tydperk.
NOTA 3: Alle kansellasies moet 7 sewe weke voor die aankomsdatum gemaak word om die verlies van ’n terugbetaling wat op ’n kansellasie uitloop, te voorkom.
BETALING: Wanneer Renske jou bespreking BEVESTIG het, sal sy 'n faktuur uitreik wat SAVA se bankbesonderhede bevat. Wanneer jy die verlangde bedrag in SAVA se bankrekening inbetaal het, stuur asseblief bewys van betaling deur een van die volgende te gebruik:

Faks: 021 592 1284
E-pos: info@saarp.net

En onthou om jou ID-nommer en van aan te haal.

MOENIE ENIGIETS BETAAL VOORDAT JY DIE BEVESTIGING VAN DIE BESPREKING EN DIE FAKTUUR ONTVANG HET NIE.

VSA REIS

REIS – Kortings in die VSA

As jy beoog om in die Verenigde State te reis, is dit baie raadsaam om by hulle AARP aan te sluit. Dit kos $16 per jaar (tans op spesiale aanbieding teen US$12 vir jou, en dit sluit jou lewensmaat in. Hulle het byna 40 miljoen lede, en dit stel hulle in staat om aansienlike kortings op feitlik enigiets aan te bied. Dit is vinnig en maklik aanlyn. Die korting op net een nag in 'n hotel sal jou ledegeld verhaal. Ek is reeds sedert 2004 'n lid. Gaan na www.aarp.org om aan te sluit.

GESONDHEID

JOU HART – Die sewe slegste dinge wat jy daarmee kan doen

1. Vat 'n dampie
2. Slaan jou stap oor
3. Vat nog 'n koekie
4. Eet middagete uit 'n kartondoos
5. Vermy jou groente
6. Verloor jou humeur
7. Drink te veel

Vrylik vertaal uit *AARP The Magazine* Februarie/Maart 2018

JOU BREIN – 'n Paar dinge wat jy nooit geweet het nie

- Twee derdes van 'n bevolking sal IK-tellings tussen 85 en 115 hê.
- Refleksreaksies soos 'n kniestamp, kom van die ruggraat, nie die brein nie.
- Verouderende oë sukkel om tussen skakerings van blou en groen te onderskei.
- Slaapontneemde bestuurders het reaksietye soos dié van dronkbestuurders.
- Melk, kaas en grondbone kan help om slaap teweeg te bring.
- 'n Studie het bevind dat speel met 'n hond vlakke van vreugde-hormone verhoog.
- Ouer mense is meer tevrede met hulle lewens as jonger mense.
- Ervarings eerder as besittings maak mense gelukkiger.
- Ouderdomsverwante skade aan die binneoor kan tot duiseligheid en struikeling by bejaardes lei.
- 'n Afname in spraakvaardighede kan 'n vroeë teken van Alzheimer se siekte wees.
- Strategiegebaseerde speletjies help ouer mense om skerpsinnig te bly.
- Optimistiese ouer mense leef langer as pessimiste.
- Alkohol affekteer ouer breine sterker as gevolg van laer metaboliese tempo's.

Vrylik vertaal uit *National Geographic*

ALKOHOL – Matige drink is so sleg vir jou soos rook

Hoe minder jy drink, hoe minder is jou kans om dood te gaan van dinge soos beroerte of hartversaking, volgens nuwe navorsing. 'n Omvattende nuwe studie wat pas in die mediese vaktydskrif *Lancet* gepubliseer is, mag terugspoel in jou glas merlot teweegbring; dit het bevind dat die drink van meer as vyf glase wyn of bier per week jou leeftyd net soveel as rook kan verlaag.
Die ontleding deur die Universiteit van Cambridge bied ook wat lyk na 'n kritiese kwalifikasie ten opsigte van die gevestigde advies om daagliks 'n glas rooiwyn te drink om jou hart te beskerm. In hulle ontleding van 83 studies uit 19 hoëinkomstelande wat data oor byna 600 000 drinkers kombineer – waarvan nie een kardiovaskulêre siekte aan die begin van die navolging gehad het nie – het die navorsers bevind dat drink teen die aanbevole vlak van nie meer as vyf glase wyn per week wel beskerming teen hartaanvalle bied. Selfs klein hoeveelhede bokant daardie drempel het egter 'n stortvloed van kardiovaskulêre risiko's teweeggebring, insluitende die risiko van sterfte as gevolg van beroerte, hartvatsiekte ná 'n hartaanval, hartversaking, noodlottige hoëbloeddruksiekte, en noodlottige aneurisme van die aorta.
Eenvoudig gestel, hoe minder jy drink, hoe minder is jou kans om as gevolg van dinge soos beroerte of hartversaking te sterf.
BBC
As dit jou nie laat reik na nog 'n glas om jou senuwees te kalmeer nie . . . . Ray

MEDIKASIE

MEDIKASIE – Die gevare van opioïede en angsmedikasie meng

In Junie het die SAVA Bulletin 'n spesiale verslag gepubliseer wat dokumenteer hoe die opioïede-epidemie ouer Amerikaners teen 'n groter koers as enige ander groep vernietig. Nou waarsku navorsers teen 'n nuwe gevaar: Die neem van opioïede om pyn te hanteer terwyl terselfdertyd teenangsmedikasie geneem word, kan 'n dodelike kombinasie wees. 'n Navorsingspan by die Colombië Universiteit Mediese Sentrum, gelei deur Mark Olfson, M.D., het die mediese diens-geskiedenisse van 13 000 volwassenes wat weens 'n opioïede-oordosis gesterf het, ondersoek. Hulle het bevind dat meer as 6 uit 10 gedurende die laaste jaar van hulle lewens met kroniese pyn gediagnoseer is, en baie het ook aan depressie en angs gely. **Meer as die helfte van die mense met kroniese pynkwessies het voorskrifte vir beide opioïede en teenangsmedikasie soos Valium en Xanax bekom in die jaar waarin hulle dood is.** Dit is bekend dat hierdie kombinasie van medikasie die risiko van ongewone stadige en vlak asemhaling verhoog, wat die primêre oorsaak van dood in die meeste noodlottige opioïede-oordosisse is.
AARP

HANDEL

LEI JOU OM DIE BOS – Hoër pryse en minder inhoud

Jy verbeel jou nie dinge nie. As jy van naderby na die fyn skrif op die verpakking kyk, mag jy sien dat dit effens verander het, die syfers met ’n paar onse verminder het, die velletjies op daardie rol korter geword het.

- Sommige soorte toiletpapier het tot 14% van die getal velletjies per rol oor twee jaar verloor, sonder enige ooreenstemmende verlaging in prys.
- Baie gewilde sjokoladestafies het oor die afgelope vier jaar kleiner geword. ’n Twix het sedert 2014 byvoorbeeld 13.8% van sy gewig verloor, terwyl Kit Kat Chunky-stafies 16.7% ligter is.
- Mense glo dat twee kerse, een met die oorspronklike gewig en ’n nuwe een wat ’n bietjie langer is, dieselfde weeg. Die langer een is egter 24% ligter.

Die herformulering van inhoud – oorskakeling na hidrogeneerde olies, kunsmatige versoeters en ander stowwe wat plaasvervangend vir duurder bestanddele is, help ook met die basislyn. Vir baie mense is dit egter ’n vertrouensbreuk tussen verbruikers en voedselvervaardigers.

Verhoging van die prys maak maatskappye ook senuweeagtig. Kopers is meer bewus van veranderings in pryse as van veranderings in gewig, en ’n klein hupstoot mag ’n groot uitwerking hê. As die prys ’n sekere drempel oorskry – soos om van R0.99 na R1.49 te beweeg. Dit laat verkleining buite rekening. Daar is maniere om pakkies te krimp sodat dit lyk asof hulle dieselfde volume as voorheen bevat. As ’n doos van byvoorbeeld gekapte tamaties groter raak terwyl die wydte en lengte van die basis saamtrek, maak die menslike oog vinnige somme en glo dat die een vir die ander kompenseer.

BBC

Iets wat my dronkslaan – en dit blyk ’n Suid-Afrikaanse verskynsel te wees – is wanneer twee 500 gram pakkies minder as een 1 000 gram pakkie kos. Ray

SUID-AFRIKAANSE GESKIEDENIS

JAN CHRISTIAAN SMUTS

By Victoria College het hy die Ebden studiebeurs vir Christ’s College Cambridge University gewen, waar hy regte studeer het en die eerste persoon ooit geword het wat beide dele van die Law Tripos in een jaar geskryf het en ’n “Double First” vermag het. Terwyl Smuts by Cambridge was, het Professor Maitland, ’n toonaangewende figuur onder Engelse regsgeskiedkundiges, hom beskryf as die briljantste student wat hy ooit ontmoet het. Lord Todd het in 1970 gesê dat *“in 500 jaar van die kollege se geskiedenis, van al sy lede, vorige en huidige, was drie werklik uitstaande: John Milton, Charles Darwin en Jan Smuts.”*

(Vrylik vertaal uit *Smuts*, 1994, p. 19).

In sy boek oor Smuts skryf Richard Steyn:
Die dinge wat vir gewone mense pret verskaf – speel of kyk van sport, kaarte, dans, jag, wedrenne, dobbel, bywoning van vertonings – het hom eenvoudig nie geïnteresseer nie. Kathleen Mincher onthou hoe haar man, Paul, een oggend 'n gholfstok op die grasperk geswaai het terwyl sy en die 'Oubaas' oggendtee geniet het. Smuts het na haar toe gedraai en gesê: *'Dit moet wonderlik wees, Kathleen, om so eenvoudig van gees te wees dat 'n mens 'n spel gholf kan geniet.'*
Vrylik vertaal uit Steyn, Richard, *Jan Smuts: Unafraid of Greatness*

DIE WÊRELD

1984 – Hoe naby is ons?
Die lees van *1984*, George Orwell se kloustrofobiese fabel van totalitarisme, is steeds 'n skok. Eerste kom die begin van herkenning: ons herken wat hy beskryf. "Doublethink" (die hou van twee teenstrydige gedagtes op dieselfde tyd), "Newspeak", die "Thought Police", die "Ministry of Love" wat enige andersdenkende vernietig, die "Ministry of Peace" wat oorlog voer . . . die romanskrywende masjiene *(die wêreldwye web?)* wat pornografie uitpomp om die massas om te koop: Orwell open ons oë vir hoe regeringstelsels gewerk het.
Jean Seaton
BBC

JAPAN
In 2007 was ek bevoorreg om 6 weke in Japan deur te bring, en dit het my geloof in die rol wat hoflikheid en bedagsaamheid teenoor ander in 'n funksionele gemeenskap speel, bevestig. Dat al die toonbankpersoneel 'n mens groet wanneer jy 'n snoepkroeg binnegaan en jou bedank wanneer jy vertrek – dat jonger mense digter teen mekaar staan in 'n stampvol kroeg om vir my plek te maak ... hoe kon dit nie registreer nie? Verkeer stop by voetoorgange, en ek dink 'n kwadrupleeg sou handeviervoet na veiligheid kon kruip voordat enige motoris selfs sou dink om te begin ry. Slegs die gemis aan die wye, oop ruimtes van Afrika het my laat verlang om terug te keer van daardie wonderlike Utopie van die gees.
Mike Job

BEDROG

PASOP – Bly waaksaam

Mediaverslae in die VSA skep die indruk dat besighede en vreemdelinge die hoofbedrieërs van bejaardes is. Dit is nie waar nie. Die hoofskuldiges – ten 75% skuldig – is familie, vriende en bure.

SAVA het altyd gewaarsku teen die gee of uitleen van jou spaargeld en beleggings aan jou kinders. Jy kan dit ná jou dood aan hulle bemaak. Hier is ’n paar wenke:

- Bly in gereelde kontak met die persoon.
- Pasop vir die mistigheid van denke wat deur ouderdom teweeggebring word. Stel voor dat hulle hulp met hulle finansies kry.
- Wees versigtig vir huishoudsters en versorgers. Maak ’n inventaris van alle kosbaarhede en laat hulle weet jy het een.
- Kyk oor skouers. As een kind die finansies hanteer, laat die instelling vir jou waarskuwings stuur wanneer daar bewegings op die rekening(s) is.
-

Vrylik vertaal uit *AARP The Magazine,* February/March 2018

ROMMEL

ONTROMMELING – Sweedse Styl

‘Doodopruiming’ help jou om jou geliefdes te help. Hierdie uitvoer vanaf Swede is nie ’n stewige stasiewa of ongewone meubels of boeiende romans nie – dit is ’n leefwyse. Meer spesifiek, dit is ’n einde-van-leefwyse. Dit word *‘döstädning’* genoem, wat vertaal word as “doodopruiming”. Margareta Magnusson, die 80-plus skrywer van die nuwe boek, *The Gentle Art of Swedish Death Cleaning,* verduidelik die verskynsel.

- Om te veel goed te hou veroorsaak probleme vir jou geliefdes nadat jy weg is. Dit is baie tydrowend vir hulle.
- Wanneer jy besluit wat om te hou of van ontslae wil raak, praat daaroor met jou familie. As jy egter nie onthou waarom ’n ding betekenis het nie, raak van die item ontslae.
- Raak ontslae van “private” items – soos dagboeke. ’n Geheim van jou mag vir jou geliefdes leed of ongelukkigheid veroorsaak. Maak ’n vreugdevuur, of stoot hulle deur ’n snippermasjien.
- Hoe meer jy op jou opruiming fokus, hoe manhaftiger sal jy word met die wegmaak van besittings.

Jy kan ’n kopie by Amazon.com koop:
The Gentle Art of Swedish Death Cleaning deur Margareta Magnusson
Kindle-uitgawe US$14.10 – Hardeband US$12.91

AARP The Magazine, February/March 2018

BUITELANDSE REISE

OOR 85's – Geen verdere reisversekering
Met geen reisversekering meer beskikbaar om reisigers oor die ouderdom van 85 te dek nie, is mense oor hierdie ouderdom minder geneig om te reis en kan in werklikheid nie vir sekere visums aansoek doen nie. Diegene wat slegs 'n Suid-Afrikaanse paspoort het, kan nie meer visums kry om sekere lande te besoek nie, soos dié in die Schengen-area, wat bewys van reisversekering as deel van die aansoekproses vereis. Gevolglik moet mense ernstig dink of hulle wil reis of nie. Dit is onwaarskynlik dat die situasie sal verbeter, omdat dit netelig vir versekeraars is om onbeperkte dekking te bied as gevolg van die groot koste van mediese eise. Sewentig persent van die koste van mediese eise is van reisigers bo die ouderdom van 70.
Candice May, TNW-nuus

REKENAARS

EUROPESE UNIE – Nuwe Databeskermingswette
Binne minder as 'n maand sal die EU 'n nuwe privaatheidswet instel wat aan **"Europeërs nuwe databeskermingsregte gee"** en dreig met reusagtige boetes vir organisasies wat nie daaraan voldoen nie. Om sin te maak van die nuwe voorwaardes bied egter 'n uitdaging. Sommige maatskappye, **insluitende Facebook**, vra aan lede uitdruklik toestemming vir nuwe eienskappe soos gesigsherkenning. Ander – soos Twitter, Fitbit en Yahoo – het aan lede gesê dat voortgesette gebruik van hulle produkte vertolk sal word as instemming tot die veranderde voorwaardes
Die haastige publiek sal vergewe word dat hulle dink die maklikste ding om te doen is om die nodige blokkies te merk en andersins ongeag voort te ploeg, ten spyte van die instelling van die "General Data Protection Regulation (GDPR)". Dit sou egter wees om 'n geleentheid te laat verbygaan om te verstaan en beperkings te plaas op hoe jou persoonlike besonderhede vir wins uitgebuit word. En daar is ook waarde in kennis van waarvoor jy ingeteken het voor die volgende dataprivaatheidskandaal.
Lees asseblief http://www.bbc.com/news/technology-43907689

RUIMTE

BOEKUITTREKSEL
. . . 'n stuk ruimterommel is op pad na ons toe, in hierdie geval 'n ou Russiese satelliet. "Laat kennisgewing" beteken ons het dit nie gesien kom nie of dat ons die baan daarvan verkeerd bereken het, en "rooi" beteken dit gaan gevaarlik naby kom – ons weet net nie hoe naby nie.

. . .
Met ses ure se kennisgewing, kan die ruimtestasie homself uit die pad van aankomende wentelrommel beweeg. Die Lugmag volg die posisie en baan van duisende voorwerpe in ’n wentelbaan – meestal ou satelliete, in geheel of in stukke. Soos met alles anders het NASA ’n afkorting vir hierdie aanpassings (Engels): PDAM, of “predetermined debris avoidance manoeuvres” (voorafbepaalde rommelvermydingsmaneuvers), wat beteken om die stasie se masjiene aan te skakel om sy wentelbaan aan te pas. Ons het twee van hierdie soort gehad sedert ek hier bo gekom het. Vandag is egter anders. Met net twee ure se kennisgewing sal dit nie moontlik wees nie.
. . .
Die horlosie tel af. Wanneer die tyd by sekondes kom, voel ek myself gespanne raak en gesig trek. Ons wag. Dan – niks. Dertig sekondes gaan verby. Ons kyk na mekaar met ’n laaste hartklop van afwagting van rampspoed. Dan word ons gesigtrekkings stadig uitdrukkings van verligting. “Moskou, wag ons steeds?” vra Gennady. “Gennady Ivanovich, dit is so,” reageer Moskou se missiebeheer. “Die oomblik het verbygegaan. Dit is veilig; jy kan nou voortgaan met werk.”
. . .
Toe ek as ’n Vloot-toetsvlieënier aan ondersoeke van vliegtuigongelukke gewerk het, sou ek soms dink dat ’n bemanning nooit mag geweet het dat iets verkeerdgeloop het nie. Misha, Gennady en ek sou gegaan het van brom vir mekaar in ons koue Soyuz tot opgeblaas in ’n miljoen rigtings as verspreide atome, alles binne ’n millisekonde. Ons neurologiese stelsels sou nie eers tyd gehad het om die inkomende data na bewuste denke te verwerk nie. Die energie betrokke in ’n botsing tussen twee groot voorwerpe teen 35 000 my per uur sou soortgelyk gewees het aan dié van ’n atoombom.
Vrylik vertal uit *Endurance: A Year in Space, A Lifetime of Discovery* deur Scott Kelly

SAVA-DIENSTE

Gaan asseblief na www.SAVA.net en klik op die Voordele-skakel om ons reeks dienste vir lede te sien:

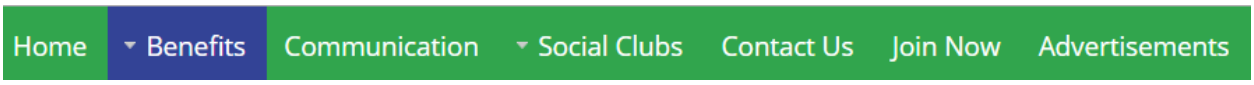

Kontak ons by SAVA Tel: 021 592 1279
Faks: 021 592 1284
Skakel ons en ons sal u terugskakel om u telefoonkoste te spaar
E-pos: info@saarp.net
Of sien dit alles by www.saarp.net

SAVA, sy verskaffers, uitgewer, drukker en bydraers het geen bedoeling om spesifieke mediese of ander advies te voorsien nie, maar mag lesers eerder voorsien van inligting ingevolge sy regte onder die Konstitusie van Suid-Afrika. Inligting wat hier verskaf word, is nie 'n plaasvervanger vir professionele advies van enige aard nie, meer spesifiek mediese advies, sorg, diagnose of behandeling. Dit is ook nie ontwerp om enige mediese praktyk of behandeling, program of produk wat in die redaksionele inhoud van die Bulletin of webtuiste of soortgelyke platform geadverteer of genoem word, te bevorder of te onderskryf nie. Bykomend en soortgelyk bied SAVA nie professionele advies op enige terrein aan nie, insluitende maar nie beperk nie tot regsake en finansies. In alle gevalle, sou lesers advies benodig, behoort hulle 'n behoorlik geakkrediteerde en gekwalifiseerde spesialis op die terrein te raadpleeg

ALLEDAAGSHEDE

BROKKIES

- Clare Collinge asked, *"I wonder why the word 'like' is so misused nowadays. Instead of saying "I thought we could go out for dinner" it's "I LIKE thought we could LIKE go out for dinner."* Clare I share your despair. It's (LIKE) examination locations in the UK had to install digital clocks as the students could not (LIKE) decipher analogue time . . . (LIKE) sacré bleu. Ray

- Clare, ek het die artikel oor die horlosies and 'n eks-Rhodesiese vriend in die VK gestuur, en hy het soos volg reageer: *"Ek het tien jaar gelede gegaan om Engels en skrif met my kind se onderwyser te bespreek. Toe ek besef het HAAR Engels en skrif was slegter as my seun s'n, was al wat ek kon doen om in wanhoop weg te loop."*
- 'n Gedagte. Verwyder handreinigers vuilgoed, of laat hulle jou bloot met hande bedek met 'ontsmette vuil'?

- Waarom gebruik vlieëniers die woord "Roger", en wat beteken dit. Toe vlieëniers opgehou het om "Morsekode" te gebruik en na stembediening oorgeskakel het, het hulle die woord "Roger" gebruik, wat die fonetiese benaming vir die letter "R" was, wat voorheen die afkorting vir "received" was.

- Kleure in ons omgewings affekteer ons ook. . . . versigtige eksperimente het herhaaldelik koue kleure soos blou en groen met positiewe emosionele reaksies verbind, en warm rooi kleure met negatiewe reaksies. In een voorbeeld het navorsers getoon dat deelnemers slegter gevaar het in IK-toetse wat met rooi merke geëtiketteer was as in toetse wat met groen of grys geëtiketteer was. 'n Ander studie het bevind dat studieonderwerpe beter gevaar het met

gerekenariseerde kreatiwiteitstoetse gelewer op ’n blou agtergrond as op ’n rooi agtergrond. Vrylik vertaal uit *The cerebral mystique deur* Alan Jasanoff, professor in biologiese ingenieurswese, brein- en kognitiewe wetenskappe

HUWELIK – Wel . . . .

Volgende jaar is daar ’n partytjie by die Wedrenklub om my ouers se silwerbruilof te vier. Ek voel die volgende insident som hulle ingewikkelde en ietwat onstabiele verhouding op. My vader het vanaf die Newbury-wedrenne teruggekeer en het met sy voete omhoog voor ’n gloeiende vuur gesit, omring deur koerante, ’n beker stomende tee byderhand, met die sesuur-nuus wat blêr van die radio af. My moeder het jakkalse gejag en ’n perd het op haar gesig getrap nadat sy sleg geval het. Sy gooi die deur van die sitkamer oop en staan net daar, ’n visioen van modder en bloed. My vader kyk ongeërg bo-oor die koerant en sê: *‘Weet jy waar die koekies is?’*

Vrylik vertaal uit *Dear Lupin: Letters to a Wayward Son (Mortimer, Roger; Mortimer, Charlie)*

TAAL

The batteries were given out free of charge.
A dentist and a manicurist married. They fought tooth and nail.
A will is a dead giveaway.
A boiled egg is hard to beat.
Did you hear about the fellow whose entire left side was cut off? He's all right now.
When a clock is hungry it goes back four seconds.
He had a photographic memory which was never developed.

AANHALING

“Daar is twee soorte ouderdom. Een kragtens jare en die ander kragtens die liggaam.”
Mahathir Mohamad, ouderdom 92

Ray Hattingh

NS Moet nooit om verskoning vra nie. Jou vriende het dit nie nodig nie, en jou vyande sal jou nie glo nie.

Kontak ons by SAVA Tel: 021 592 1279
Faks: 021 592 1284
Skakel ons en ons sal u terugskakel om u telefoonkoste te spaar
E-pos: info@saarp.net
Of sien dit alles by www.saarp.net

voeg lewe by jou jare